

Vestlandsforsking-rapport nr. 1/2015

Eit smartare næringsliv

SIVA-nettverket som kompetansesenter for auka bruk av
videomøte i bedriftene

Svein Ølnes og Morten Simonsen

Vestlandsforsking-rapport

Tittel Eit smartare næringsliv - SIVA-nettverket som kompetansesenter for auka bruk av videomøte i bedriftene	Rapportnummer 1/2015 Dato januar 2015 Gradering Open
Prosjekttittel Eit smartare næringsliv	Tal sider : 52 (14 + 38) Prosjektnr. : 6288
Forskarar Svein Ølnes (prosjektleiar) Idun A. Husabø Frida Ekström Gutterm Flatabø Morten Simonsen	Prosjektansvarleg Ivar Petter Grøtte
Oppdragsgivar Transnova-programmet	Emneord videomøte videokonferanse CO ₂ -redusjon

Samandrag

ISBN: 978-82-428-0353-5	Pris:
-------------------------	-------

Forord

Vestlandsforsking fekk hausten 2012 tilskot frå Transnova-programmet til prosjektet «Eit smartare næringsliv». Prosjektet skulle gjera SIVA-nettverket til kunnskapssenter i bruken av videomøte og auka bruken av teknologien blant nærliggjande verksemder. På den måten skulle reiseaktiviteten reduserast, og gjennom det også utslepp av CO₂.

Prosjektet er gjennomført i samarbeid med SIVA og utvalde deltagarar i SIVA-nettverket (næringshagar, kunnskapsparkar og forskingsparkar) og er finansiert av Transnova-programmet, SIVA og gjennom eigeninnsats frå deltagarane.

Vestlandsforsking, januar 2015

Innhald

Samandrag	5
Summary	6
1. Innleiing og bakgrunn.....	8
Endringar i prosjektplanen.....	9
2. SIVA-nettverket som ressurs-senter for videomøte.....	10
Teknologi i prosjektet.....	10
Erfaringar frå deltakarane.....	10
3. CO₂-rekneskap for prosjektet	12
4. Vidareføring av erfaringar	14
Spørjeundersøking til bedrifter.....	14
Vedlegg 1: Utrekning av CO₂-reduksjon.....	15
Vedlegg 2: Svar på spørjeundersøking om bruk av videomøteutstyr	45
Vedlegg 3: Svar på spørjeundersøking til deltakarane i prosjektet.....	49

Samandrag

Vestlandsforsking har i samarbeid med SIVA¹ gjennomført prosjektet «Eit smartare næringsliv» med hovudfinansiering frå Transnova-programmet. I alt 11 deltagarar frå SIVA-nettverket (næringshagar, kunnskaps- og forskningsparkar) deltok i utprøving av videomøte-utstyr for reduksjon av reiseaktivitet og gjennom det reduksjon av CO₂-utslepp. Deltakarane skulle fungera som lokale kompetansesenter for bruk av videomøte og stimulera bedrifter i nærområdet til å bruka utstyret. Kvar deltagar fekk utdelt eit sett videomøte-utstyr, eit utstyr dei har fått behalda etter at prosjektet vart avslutta.

Tabellen under viser effektane av prosjektet.

Tabell 1: Samla reduksjon av CO₂-utslepp i prosjektet

Deltakar ²	Samla utslepp i tonn CO ₂ - ekvivalentar
Stryn Næringshage	2,400
Hedmark Kunnskapspark	0,600
Sørlandsporten Næringshage	0,300
Forskningsparken i Narvik	15,200
Vest-Telemark Næringshage	0,033
Nyskapingsparken	14,500
Leiv Eriksson Nyskaping	7,600
Linken Næringshage	10,300
Kunnskapsparken i Sogn og Fjordane	7,500
Bølgen Næringshage	3,700
Sum sparte utslepp	62,133

Prosjektet har til saman ført til ein reduksjon i CO₂-utslepp på om lag 62 tonn CO₂-ekvivalentar³. Til samanlikning medfører ei reise tur/retur Bergen – Oslo med fly (og bruk av flybuss og flytog) eit utslepp av om lag 200 kg CO₂ per person. Omrekna til reiser t/r Bergen – Oslo tilsvarer reduksjonen 310 personreiser.

Tid er pengar, og reduksjon i reiseaktivitet har også gitt verksemndene ei innsparing i form av lågare reisekostnader. Den økonomiske sida av innsparingane har likevel ikkje vore ein del av dette prosjektet. Derimot utgjorde det ein viktig del av eit tidlegare prosjekt⁴ som også fekk støtte frå Transnova.

Deltakarane opplyser at dei har gode erfaringar med videomøtebruken i prosjektperioden og at tilgongen til videomøteutstyr har hjelpt dei til å redusera reiseaktiviteten. Det har også ført til auka bruk av videomøte hjå bedrifter i nærområdet, men i litt mindre grad enn prosjektet la opp til.

¹ Selskapet for industriekst, <http://www.siva.no> (statsforetak)

² Av dei 11 opphavelige deltagarane manglar Føniks næringshage i denne oversikten.

³ Sjå vedlegg 1 for forklaring av CO₂-ekvivalentar

⁴ VF-rapport 1-2012: «Kunnskap kryssar grenser», <http://www.vestforsk.no/rapport/kunnskap-kryssar-grenser>

Summary

Western Norway Research Institute (Vestlandsforsking) in collaboration with Siva⁵ has completed the project «Smarter businesses», funded by the Transnova Programme (Ministry of Transport and Communications). A total of 11 business developing companies from the Siva network, consisting of so-called "business parks" [næringshagar], "knowledge parks" [kunnskapsparkar], and "research parks" [forskningsparkar], participated in the project with the objective of reducing the extent of business-related travel and thereby cutting CO₂ emissions. Each participant was provided with a set of video meeting equipment at the beginning of the project period. This equipment was at the business developing companies' disposal for the entire duration of the project (the year 2014). Another important objective was to make the project partners act as local competence centres or hubs with regards to the use of video meetings, enabling businesses in the local area to try using video meeting equipment and explore the benefits of this type of communication technology. The table below shows the effect of the project in terms of reduced CO₂ emissions.

Table 2: Reduced CO₂ emissions

Participant ⁶	Total reduction in CO ₂ equivalents (metric tons)
Stryn Næringshage	2,400
Hedmark Kunnskapspark	0,600
Sørlandsporten Næringshage	0,300
Forskningsparken i Narvik	15,200
Vest-Telemark Næringshage	0,033
Nyskapingsparken	14,500
Leiv Eiriksson Nyskaping	7,600
Linken Næringshage	10,300
Kunnskapsparken i Sogn og Fjordane	7,500
Bølgen Næringshage	3,700
Total	62,133

The total reduction of carbon dioxide emissions is estimated to approximately 62 metric tons. Appendix 2 shows the details of the calculations. To better understand the figure 62 tons, one could compare with the emissions from a typical return trip from Bergen to Oslo by plane (including the use of airport bus shuttle and airport train shuttle), which is about 200 kg carbon dioxide per person. In other words, 62 tons carbon dioxide equals 310 return trips by plane between Bergen and Oslo for one person (or 310 persons travelling from Bergen to Oslo and back).

The main feedback from the project partners is that participation in the project has been a useful experience which has helped them reduce their total travel activity. It has also helped the companies in raising awareness of this technology among local businesses and also helped them to limit

⁵ Siva is a public enterprise owned by the Ministry of Trade, Industry and Fisheries and part of the public funding agencies for innovation.

⁶ Of the original 11 participants, the table only shows results from 10.

excessive travel. Time is money, and in addition to the positive environmental effects of the project, participants have saved a considerable amount of money because of reduced travel. However, the economic effects were not part of the project. Therefore, so we have abstained from calculating total economic savings. These savings did, however, constitute a central part of an earlier project related to the implementation and use of video meeting technology in Norwegian businesses⁷, a project which was also co-funded by the Transnova Programme.

⁷ VF-rapport 1-2012: «Kunnskap kryssar grenser», <http://www.vestforsk.no/rapport/kunnskap-kryssar-grenser>

1. Innleiing og bakgrunn

Prosjektet *Eit smartare næringsliv* har hatt som hovudmål å utvikla SIVA-nettverket⁸ til eit ressurssenter for videomøte og nett-tv for det kringliggjande næringslivet og gjennom det bidra til redusert reiseaktivitet og reduserte CO₂-utslepp.

Prosjektet kom i stand etter ei kartlegging av bruk av videomøte i offentleg og privat sektor utført Distriktscenteret i 2011⁹. Kartlegginga viste at SIVA-nettverket var særleg därleg utvikla med tanke på bruk av videomøte. I samråd med SIVA vart det difor sendt ein søknad til Transnova-programmet der vi skisserte eit arbeid for å retta på dette. Auka bruk av videomøte ville gi ein effekt i form av redusert reising og dermed reduserte CO₂-utslepp.

Hovudmålet skissert over, vart konkretisert i følgjande delmål:

1. Etablera næringshagar og kunnskapsparkar som ressurssenter for videomøte og nett-tv og med SIVA som koordinerande organ. Strategi for implementering i SIVA-nettverket.
2. Utprøving av ny teknologi for videomøte i SIVA-nettverket. Næringshagar og kunnskapsparkar får tilgang til pilotutstyr og bedrifter kan oppsøkja næringshagane/kunnskapsparkane eller leiga utstyret frå dei.
3. Saman med utstyrleverandøren utvikla eit automatisk registreringssystem for videomøte for utrekning av miljøgevinstar (m.a. redusert CO₂-utslepp).
4. Saman med SIVA-nettverket utarbeida ein plan for gjennomføring i heile nettverket og utviding gjennom samarbeid med andre organisasjonar (NHO, Virke, andre)

I alt 11 næringshagar, kunnskapsparkar og forskningsparkar vart valde ut. Dei tok på seg å arbeida tett opp mot bedriftene i nærområdet sitt for å stimulera til auka bruk av videomøte og nett-tv, i tillegg til å auka bruken av teknologien internt i nettverket:

Tabell 3: Deltakrar i prosjektet

Deltakar	Stad
Forskningsparken Narvik	Narvik
Sørlandsporten Næringshage	Risør
Hedmark Kunnskapspark	Hamar (og Kongsvinger)
Vest-Telemark Næringshage	Kviteseid, Telemark
Nyskapingsparken Bergen	Bergen
Leiv Eiriksson Nyskaping	Trondheim
Linken Næringshage	Båtsfjord, Finnmark
Sogn og Fjordane Kunnskapspark	Sogndal (og Førde)

⁸ SIVA-nettverket er SIVA og alle næringshagane, kunnskapsparkane og forskningsparkane i Norge (i alt 75)

⁹ VF-rapport 11/2011: «Kommunikasjon uavhengig av stad» -

<http://www.vestforsk.no/rapport/kommunikasjon-uavhengig-avstad>

Nordfjord Næringshage	Stryn (og Nordfjordeid)
Bølgen Næringshage	Kristiansund
Føniks Næringshage	Vikebukt, Møre og R.

Næringshagane Bølgen og Føniks trekte seg seinare som deltararar. Videoutstyret ved Føniks Næringshage vart flytta til Hedmark Kunnskapspark på Kongsvinger, slik at talet på videoinstallasjonar vart 10 ved avslutninga av prosjektet, men likevel med ni deltagande bedrifter. I spørjeundersøkinga til deltararane er det difor 10 som har svart.

Endringar i prosjektplanen

Endringane i deltararar som nemnt over, har ikkje ført til vesentlege endringar for prosjektet, berre ei omfordeling av arbeidsinnsats. Men endringar i partnarskapen i prosjektet har medført større endringar i prosjektinnhaldet. I prosjektsøknaden var SIVA og Wiable AS partnarar med Vestlandsforsking som sokjar. Wiable AS var eit nystarta firma eigd av Pixavi AS, eit firma med lang erfaring i utvikling og sal av videomøteutstyr spesielt utvikla for oljebransjen. Sidan Pixavi alt hadde erfaring med handhaldne, trådlause videomøte-terminalar, ville dei prøva å utnytta teknologien i utstyr for vanleg bruk.

På grunn av leveranseproblem vart prosjektet forseinka med eitt år, og til slutt måtte Wiable AS trekka seg som partnar. Det medførte ei større omlegging av prosjektet der videomøteutstyret måtte kjøpast i marknaden, og ressursar måtte flyttast frå den delen av prosjektet som handla om utvikling av integrert, automatisk registrerings- og analysesystem for CO₂-innsparing. Vestlandsforsking måtte sjølv ta over dei omdefinerte arbeidsoppgåvene.

Etter omlegginga av prosjektet har arbeidsinnsatsen vorte konsentrert om etablering av SIVA-nettverket som ressurssenter og utprøving av ny teknologi i nettverket. Den nye teknologien vart ikkje Wiable AS sitt planlagde utstyr, men utstyr basert på systemet Easymeeting¹⁰.

¹⁰ Easymeeting er sjølve møtedelen av systemet (programvare og opplegg for virtuelt møterom). Det fysiske videoutstyret er basert på kamera og kodek frå produsenten ZTE (Kodek = koding/dekoding av video- og lydsignal).

2. SIVA-nettverket som ressurs-senter for videomøte

Med forseinkingane omtalte i førre kapittel, vart prosjektslutt utsett til 31.12.2014, og hovuddelen av utprøvinga har føregått i 2014. Deltakarane har i samarbeid med prosjektet etablert rutinar for bruk av videomøteutstyr og for involvering av bedriftene i nærområdet.

Deltakarane har på ulikt vis prøvt å stimulera bedriftene i nærområdet til auka bruk av videomøte og stilt utstyret til disposisjon for dei som er interesserte. I starten av prosjektet vart det gjennomført ei spørjeundersøking til bedrifter i nærområdet til deltakarane. Undersøkinga vart sendt til 300 utvalde bedrifter, og 100 av dei svarte. Resultata av undersøkinga er oppsummerte i kapittel 4, og detaljerte svar er gitt i vedlegg 2.

Teknologi i prosjektet

Dei færreste bedriftene hadde eige utstyre til videomøte. Det vanlege er personlege verktøy som Skype og liknande. Det har ikkje vore eit mål for prosjektet å erstatta den slags verktøy; dei er glimrande til sitt bruk. Men som med alle verktøy, er dei utvikla for å løysa ei oppgåve og ikkje alle oppgåver. Dei personlege verktøya er nettopp personlege, og egnar seg ikkje spesielt godt til møte der det er meir enn ein deltar på kvar side, eller der det er meir enn to kommunikasjonspartar. I slike tilfelle vil eit dedikert videomøte-utstyr vera betre. Ein kan også komma langt berre med eit eksternt kamera og noko betre lydutstyr, og tilbodet ut over det personlege verktøyet strekkjer seg frå det enkle og rimelege til det avanserte og svært dyre.

I prosjektet «Eit smartare næringsliv» sette prosjektbudsjettet grensene, slik det ofte også vil gjera for den enkelte verksemda. Utstyrsbudsjettet sette ei grense på om lag 30 000 kroner per deltar, og då skulle både programvare, maskinvare og abonnement/vedlikehald første året vera inkludert.

Ustyret som til slutt vart valt etter eit samla tilbod frå fem ulike leverandørar, har fungert greitt. Når vi skriv «greitt» er det fordi videomøte sjølv i 2014 ikkje alltid fungerer greitt. Grunnen er at det framleis er mangel på støtte av universelle standardar og litt for ofte bruk av eigen proprietær teknologi; teknologi som ikkje følgjer standardar. Videomøte er komplisert sidan det omfattar overføring av både lyd og video, i tillegg til at presentasjonar frå PC ofte skal delast. I tillegg kjem ulike kommunikasjonstypar. Det enklaste er når to videosystem kommuniserer direkte med kvarandre. Men i dei tilfella meir enn to skal kommunisera, eller der kommunikasjonen omfattar PC, nettbrett eller mobil, må ein oftast gå via eit såkalla virtuelt møterom, eller ein MCU (Multipoint Control Unit). Oppsettet av MCU-ar er ei sak for seg; her ligg det mange kimar til feil, noko ein ofte kjem bort i.

Erfaringar frå deltakarane

Etter avslutta prosjekt har vi spurt deltakarane om erfaringane i prosjektet. Deltakarane svarer slik (detaljerte svar i vedlegg 3):

Det som har fungert godt i prosjektet:

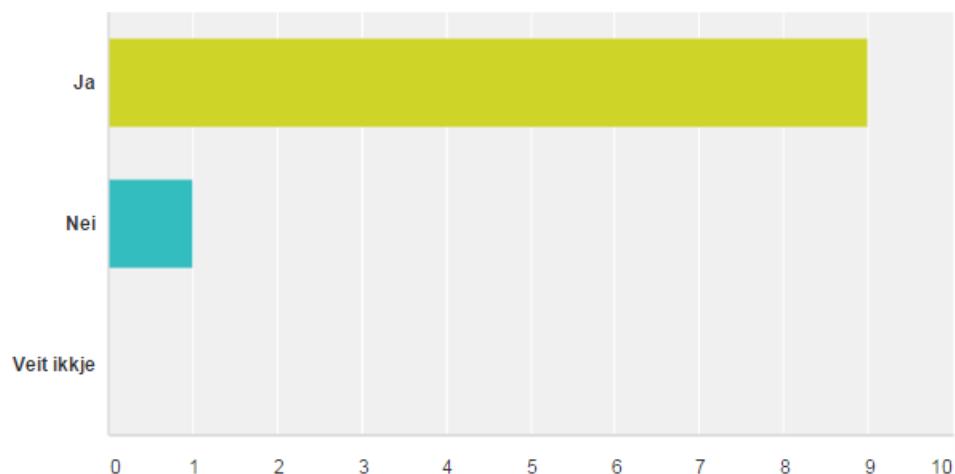
- Utstyret har fungert godt (9 av 10 opplyser at det har fungert godt)
- Brukarstøtte på utstyret har vore god
- God oppfølging frå Vestlandsforskning i prosjektperioden

Det som har fungert mindre godt i prosjektet:

- Forseinking i prosjektet, lite kontakt og samarbeid mellom deltakarane
- Litt problem i oppstartsfasen
- Få brukarar utanom huset (få bedrifter som har brukt tilbodet)

**Har deltakinga ført til meir bruk av
videomøte for bedifta di?**

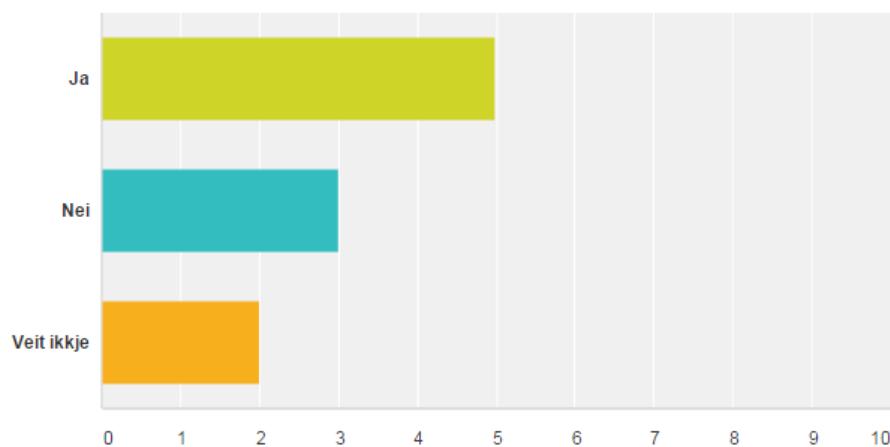
Besvart: 10 Hoppet over: 0

Figur 1: Om deltakinga i prosjektet har ført til auka bruk av videomøte

**Har deltakinga ført til auka bruk av
videomøte for bedriftene i nærområdet?**

Besvart: 10 Hoppet over: 0

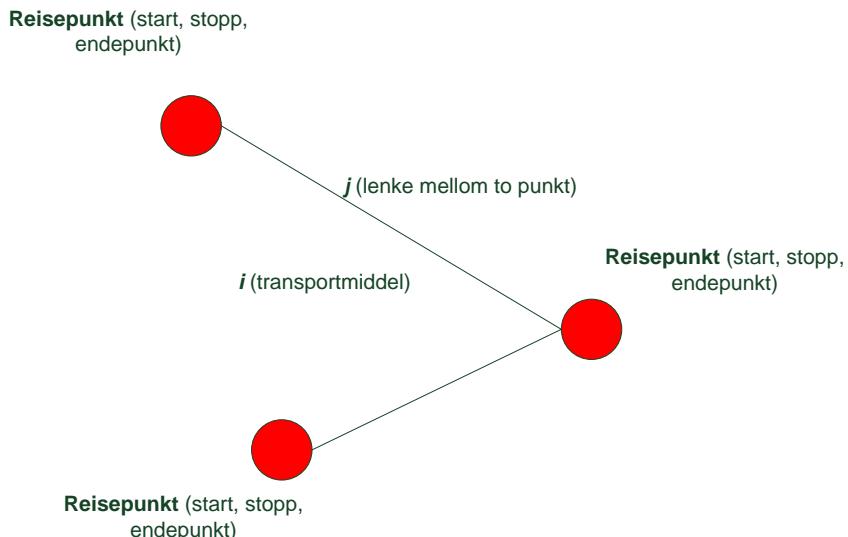
Figur 2: Om deltakinga har ført til meir bruk av videomøte for bedriftene i nærområdet

3. CO₂-rekneskap for prosjektet

Hovudmålet med prosjektet «Eit smartare næringsliv» har vore å auka bruken av videomøte i SIVA-nettverket og kringliggjande bedrifter for å redusera talet på jobbreiser og gjennom det redusera samla CO₂-utslepp frå dei involverte.

Eit sentralt utgangspunkt for utrekning av CO₂-reduksjon er overordna definisjonar og samanhengar, med andre ord ein ontologi¹¹. Ei reise er definert som ei kjede av lenker og nodar. Ein node er startpunktet eller endepunktet for reisa og stoppestad undervegs. Lenkene bind saman nodane med eit transportmiddel. Ei lenke har ein eigenskap; avstanden mellom nodane ho bind saman.

Transportmiddelet har to eigenskapar; den første er kor mange personar som nyttar det for å tilbakeleggja distansen over ei gitt lenke. Den andre eigenskapen er ein utsleppsfaktor per passasjerkilometer for transportmiddelet. Passasjerkilometer er definert som distansen over ei lenke multiplisert med tal personar som reiste distansen. Multiplisert med transportmiddelet sin utsleppsfaktor gir dette utslepp i kg CO₂-ekvivalentar for lenka. Samla utslepp for alle lenker for ei reise er utsleppa for heile reisa.

Figur 3: Modell for ei reise (merk at eit kvart reisepunkt kan vera både start-, stopp- og endepunkt)

Formel 1 Utslepp for lenke j med transportmiddel i

$$U_{i,j} = D_j * P_i * UF_i$$

Formel 3 viser utslepp for lenke j med transportmiddel i. Symbolet D_j er distanse for lenke j, P_i er tal personar som brukar transportmiddel i og UF_i er utsleppsfaktoren pr. passasjerkilometer for lenke j.

Formel 2 Uslepp for reise k

$$U_k = \sum_{j=1}^n U_{i,j}$$

¹¹ Definisjon av ontologi: «“An ontology is an explicit specification of a conceptualization.” (Gruber, T. R. (1993). A Translation Approach to Portable Ontology Specifications. Knowledge Acquisition, 5 (2), 199-220)

Utsleppa for ei reise k er definert som summen av utslepp for alle lenker. Symbolet U_k i Formel 4 er sum utslepp for reise k medan n er tal lenker i reisa. Kvar lenke er definert med eit unikt transportmiddel i med ein egen unik utsleppsfaktor som definert i Formel 3.

Tabell 4: Samla reduksjon av CO₂-utslepp i prosjektet

Deltakar	Samla utslepp tonn CO ₂ - ekvivalentar
Stryn Næringshage	2,400
Hedmark Kunnskapspark	0,600
Sørlandsporten Næringshage	0,300
Forskningsparken i Narvik	15,200
Vest-Telemark Næringshage	0,033
Nyskapingsparken	14,500
Leiv Eriksson Nyskaping	7,600
Linken Næringshage	10,300
Kunnskapsparken i Sogn og Fjordane	7,500
Bølgen Næringshage	3,700
Sum sparte utslepp	62,133

Som tabellen over viser, har den samla videobruken hjå deltakarane i prosjektet ført til ein reduksjon i CO₂-utslepp på om lag 62 tonn som følgje av redusert reiseaktivitet. Det er i gjennomsnitt rundt 6 tonn CO₂ pr. deltakar. Ei reise tur/retur Bergen–Oslo med fly medfører til samanlikning eit CO₂-utslepp på om lag 200 kg. Innsparingane svarar med andre ord til 30 tur/retur-reiser mellom Bergen og Oslo per Deltakar – eit ikkje ubetydeleg tal. Vi ser også av tabellen over at fordelinga mellom næringshagande er ganske skeiv, slik at dei mest aktive har spart langt meir CO₂ enn dette. Her spelar både reiseavstandar og aktivitet inn.

Ser vi på samla utsleppsreduksjon i høve til utslepp frå ein moderne dieselbil, svarar 62 tonn til ei køyrelengde på opp mot 460 000 km – eller utsleppet frå 30 bilar som køyrer 15 000 km i året. Då går vi ut frå ei gjennomsnittleg drivstoff-forbruk på 0,5 liter permil og eit utslepp på 2,7 kg CO₂ pr. liter drivstoff¹².

I 2011 gjennomførte Vestlandsforsking prosjektet «Kunnskap kryssar grenser»¹³, med finansiering mellom anna frå Transnova. I det prosjektet vart samla reduksjon av CO₂ rekna til 37 tonn.

¹² I dette talet ligg meir enn berre det reine utsleppet frå drivstoffet, her er også produksjon m.m. rekna inn

¹³ VF-rapport 1/2012: «Kunnskap kryssar grenser», <http://www.vestforsk.no/rapport/kunnskap-kryssar-grenser>

4. Vidareføring av erfaringar

Spørjeundersøking til bedrifter

Ei spørjeundersøking vart gjennomført til bedrifter i nærområdet til deltakarane i prosjektet. I alt 300 bedrifter fekk undersøkinga tilsendt, og vi fekk inn svar frå 100, ein svarprosent på 33. Dei viktigaste funna i undersøkinga er oppsummerte her:

- 67 prosent opplyste å ha god eller svært god breibandstilknyting, medan 7 prosent oppga å ha dårlig breibandtilknyting.
- Berre 9 prosent har tilgang til eige dedikert videoutstyr¹⁴. 68 prosent svarte at dei ikkje hadde tilgang til kommunikasjonsutstyr for videomøte i det heile teke.
- Bruken av videoutstyr reflekterte naturleg nok tilgangen til slikt utstyr. Dei som hadde god tilgang til utstyret, brukte det mykje, og omvendt.
- Om lag halvparten av dei som svarte, brukar PC-basert utstyr minst eit par gonger i veka.

Personleg videomøte er ganske vanleg og mykje brukt. Problemet er at det ofte blir ein-til-ein-møte sidan PC fungerer dårlig til meir enn ein person på kvar side. Ofte er det behov for møte med fleire deltakarar på ei eller fleire sider av kommunikasjonen, og då er dedikert utstyr det einaste gode alternativet til eit fysisk møte. Undersøkinga viste i så måte at det er eit stort udekt behov for tilgang til dedikert videoutstyr hjå bedriftene i nærområdet til deltakarane. Det er grunn til å tru at dette behovet gjeld bedrifter elles også.

Det siste spørsmålet var eit ope spørsmål om innspel og kommentarar generelt til undersøkinga:

Det er fortsatt mye "arrangement" rundt videomøter, dvs. litt tungvint. Skype blir mest til private forbindelser på fritiden.

ser ikke helt hvordan vi kan nytte oss av annet en skype,

Fantastisk å bruke dette. Sparer masse tid.

Som sagt er fiber utbygging viktigst. En må begynne i riktig ende !

Ynskjer samarbeid med SNH

Utvikling avhenger av kundenes behov.

er opptatt av kommunikasjonsformer som utsetter bruker for lavest mulig såkalt skitten strøm og/eller lav strålingseffekt

Detaljerte resultat frå undersøkinga er presenterte i vedlegg 2.

¹⁴ Med dedikert videoutstyr meiner vi her eige utstyr spesielt for å gjennomføra videomøte, ikkje pc-basert eller mobilbasert som Skype o.l.

Vedlegg 1: Utrekning av CO₂-reduksjon

VIDEOKONFERANSER - SPARTE UTSLIPP

Morten Simonsen

31/01/2015

Tabeller

Tabell 1 Eksempel på to reiser for å gjennomføre et møte	17
Tabell 2 Samlede sparte distanser med ulike transportmidler	20
Tabell 3 Samlede sparte utslipp	20
Tabell 4 Reiser Sørlandsporten.....	22
Tabell 5 Reiser Linken Næringshage, Båtsfjord	23
Tabell 6 Reiser fra Narvik Forskningspark	26
Tabell 7 Reiser Sogn og Fjordane Kunnskapspark.....	30
Tabell 8 Reiser Nyskapingsparken.....	36
Tabell 9 Reiser Leiv Eiriksson.....	38
Tabell 10 Reiser Vest-Telemark Næringshage.....	40
Tabell 11 Reiser Bølgen Næringshage	41
Tabell 12 Reiser Stryn Næringshage.....	42
Tabell 13 Reiser Hedmark Kunnskapspark	44

En reise er definert som en kjede av lenker og noder. En node er startpunktet eller endepunktet for reisen samt stoppested underveis. Lenkene forbinder nodene med et transportmiddel. En lenke har én egenskap, distansen mellom nodene den forbinder. Transportmiddelet har to egenskaper, den første er hvor mange personer som benyttet det for å tilbakelegge distansen transportmiddelet har over en gitt lenke. Den andre egenskapen er en utslippsfaktor pr passasjerkilometer for transportmiddelet. Passasjerkilometer er definert som distansen over en lenke multiplisert med antall personer som tilbakela distansen. Multiplisert med transportmiddelets utslippsfaktor gir dette utslipp i kg CO₂-ekvivalenter for lenken. Samlede utslipp for alle lenker for en reise er utslippene for reisen.

Formel 3 Utslipp for lenke j med transportmiddel i

$$U_{i,j} = D_j * P_i * UF_i$$

Formel 3 viser utslipp for lenke j med transportmiddel i. Symbolet D_j er distanse for lenke j, P_i er antall personer som bruker transportmiddel i og UF_i er utslippsfaktoren pr passasjerkilometer for lenke j.

Formel 4 Uslipp for reise k

$$U_k = \sum_{j=1}^n U_{i,j}$$

Utslippene for en reise k er definert som summen av utslipp for alle lenker. Symbolet U_k i Formel 4 er sum utslipp for reise k mens n er antall lenker i reisen. Hver lenke er definert med et unikt transportmiddel i med en egen unik utslippsfaktor som definert i Formel 3.

Tabell 5 Eksempel på to reiser for å gjennomføre et møte

Antall personer som reiser	Lenke	Km en vei	Passasjer-km	Utslipps-faktor g CO ₂ -ekv. per passasjer-km	Utslipp kg CO ₂ -ekv. for lenken
1	Flybuss Værnes-Pirsenteret	31,5	63	65,4	4,1
1	Fly Gardermoen-Trondheim	367	734	297,98	218,7
1	Fly Gardermoen-Sogndal	244	488	279	136,2
1	Flybuss Sogndal	18,6	37,2	65,4	2,4
	Sum utslipp for reise				361,4
1	Bil Fresvik-Vangsnæs	25	50	90,3	4,5
1	Ferge Vangsnæs-Hella	4,2	8,4	92	0,8
	Bil Hella-Fosshaugane				
1	Campus	36,5	73	90,3	6,6
	Sum utslipp for reise				11,9

Et møte er forbundet med et sett med reiser som er nødvendige for å gjennomføre møtet dersom videokonferanse ikke er tilgjengelig. Tabell 5 viser et eksempel på to reiser som er forbundet med et møte. Det dreier seg om et møte i Sogndal. En person kommer fra SIVA Trondheim mens en annen person kommer fra Fresvik, Sogn og Fjordane. Reisen fra Trondheim består av 4 lenker med hver sin distanse og transportmiddel. Reisen fra Fresvik består av tre lenker. I eksemplet ovenfor er det

samme antall personer som reiser i hver lenke i reisen, men dette kan også variere. Hver reise får beregnet et samlet utslipp. De to reisene utgjør til sammen reisene som ville blitt gjennomført til Sogndal dersom møtet ikke ble erstattet med en videokonferanse.

Distanser for ulike lenker er funnet ved å benytte Google Maps for lenker som tilbakelegges med bil eller buss. For avstander med fly er det benyttet <http://no.avstand.org/>. For lenker som tilbakelegges med tog har vi benyttet Jernbaneverket¹⁵.

Utslippsfaktorer er hentet fra Simonsen (2010)¹⁶. Utslippsfaktorer samt all dokumentasjonsgrunnlag er tilgjengelig fra <http://transport.vestforsk.no/>. Utslippsfaktorene omfatter alle energikjeder som er forbundet med produksjon av en passasjer-km med et gitt transportmiddel¹⁷. Den viktigste energikjeden er brutto direkte energikjede som omfatter direkte framdriftsenergien samt energi forbundet med produksjon av drivstoffet som benyttes til framdriften. I tillegg er det en energikjede for produksjon av transportmiddelet som benyttes samt en energikjede for infrastrukturen som transportmiddelet bruker. I alle energikjeder omdannes primærenergi til energiforbruk som fører til utslipp av CO₂-ekvivalenter. Primærenergien omfatter energikildens samlede energiinnhold.

Energiforbruk omfatter omdanning til energibærer og sluttenergi som leveres til forbruk. Den samlede utslippsfaktoren pr passasjerkm for et transportmiddel tar på denne måten hensyn til utslipp over hele livsløpet til transportmiddelet.

Utslipp av CO₂-ekvivalenter omfatter de drivhusgasser som er definert i Kyoto-protokollen. Gassene omfatter CO₂, CH₄ (metan), N₂O (lystgass), SF₆, PFC (perfluorkarboner) og HFC (hydrofluorkarboner)¹⁸. Utslippene fra hver gass omregnes til den mengde CO₂ som ville gitt samme effekt på global oppvarming.

For lenker som benytter transportmiddelet bil har vi antatt en diesel personbil. Vi har antatt at alle busser går på diesel og at alle tog benytter elektrisitet. I tråd med Walnum (2012) har vi brukt en tilleggsfaktor på 1,8 for fly som brukes utenfor kortbanenettet. Denne faktoren skal ta hensyn til dannelse av vanndamp fra kondensstriper for fly i høyere luftlag¹⁹.

¹⁵ <http://www.jernbaneverket.no/no/Jernbanen/Stasjonssok/-O-/Oslo-Lufthavn/>

¹⁶ Simonsen, M. (2010): *Sluttrapport: Transport, energi og miljø*. Vestlandsforsking rapport nr. 1 2010.

¹⁷ Unntaket er ferger, her har vi bare hatt tilgang til den utslippsfaktoren for direkte framdrift, altså for den brutto direkte energikjede minus energi som går med til å lage drivstoffet. Faktoren er hentet fra SSB (2008).

¹⁸ <http://www.probas.umweltbundesamt.de/php/glossar.php?#THG>

¹⁹ Se "Kunnskap krysser grenser", Vedlegg 3.

Tabell 6 viser samlede distanser som er spart med ulike transportmidler. Fly er naturlig nok det transportmiddel som bidrar med de største distansene fulgt av bil, buss og tog. Spart distanse med bil er 4,5 ganger større enn med buss som på sin side bidrar med dobbelt så mange km som tog. Buss inkluderer flybuss mens tog inkluderer flytoget fra Gardermoen til Oslo S. Bil inkluderer antatt drosje.

Tabell 6 Samlede sparte distanser med ulike transportmidde

	Tilbakelagte distanser				
	Bil	Buss	Fly	Tog	Ferge
Stryn Næringshage	7 816	52	2 106		
Hedmark Kunnskapspark	738			115	
Sørlandsporten	776	2 832			
Narvik Forskningspark	11 165	222	28 068	207	
Vest-Telemark Næringshage	418				
Nyskapingsparken	342	476	28 852	726	
Leiv Eriksson	1 856	543	25 710	311	
Linken Næringshage	415	2 310	34 602	842	
Kunnskapsparken Sogn og Fjordane	10 098	1 012	17 215	519	64
Bølgen Næringshage	191	63	1 660	605	
Total	33 815	7 509	138 213	3 325	64

Tabell 7 viser de samlede sparte utslipp dokumentert i prosjektet. Til sammen blir det spart 62 tonn CO₂-ekvivalenter. Dette tilsvarer direkte utslipp fra 23 dieselbiler som bruker 0,5 liter på mila med en årlig kjørelengde på 20 000 km.

Tabell 7 Samlede sparte utslipp

	Samlede utslipp tonn CO ₂ - ekvivalenter
Stryn Næringshage	2,4
Hedmark Kunnskapspark	0,6
Sørlandsporten	0,3
Narvik Forskningspark	15,2
Vest-Telemark Næringshage	0,0
Nyskapingsparken	14,5
Leiv Eriksson	7,6
Linken Næringshage	10,3
Kunnskapsparken Sogn og Fjordane	7,5
Bølgen Næringshage	3,7
Sum sparte utslipp	62,0

Tabell 8 viser utslippsfaktorene som er benyttet i analysen.

Tabell 8 Utslippsfaktorer

	CO ₂ -ekv gram pr passasje rkm	Kommentar	Kilde
Ferge	92	Inkluderer bare direkte utslipp	http://www.ssb.no/a/publikasjoner/pdf/rapp_200849/rapp_200849.pdf
Fly	297,98	Boeing 737, inntil 400 km, alle energikjeder	http://transport.vestforsk.no/
Fly kortbane	279	Dash-8-100, alle energikjeder	http://transport.vestforsk.no/
Bil	90,3	Diesel, alle energikjeder	http://transport.vestforsk.no/
Buss	65,4	Diesel, alle energikjeder	http://transport.vestforsk.no/
Jernban e	44	Elektrisk, alle energikjeder	http://transport.vestforsk.no/
Fly, langdista nse	236,2	Boeing 737, over 400 km, alle energikjeder	http://transport.vestforsk.no/

Tabell 9 Reiser Sørlandsporten

Videomøte med (frivillig opplysning)	Lokalisering mottakar(ar)	Hvis ja, hvor mange personer ville ha reist	Hvis ja, hvor skulle dere ha møttes	Oppgi antatt reisemåte (bil, buss, fly, båt, annan)	Kommentar	km en vei	Passasjer- km	Utslipps- faktor pr pkm	Samlede utslip i kg CO2-ekv
	Oslo	1	Risør	buss		236	472	65,4	30,9
Beyondrisør	Oslo	1	Risør	buss		236	472	65,4	30,9
Beyondrisør	Oslo	1	Risør	buss		236	472	65,4	30,9
Beyondrisør	Oslo	1	Risør	buss		236	472	65,4	30,9
Beyondrisør	Oslo	1	Risør	buss		236	472	65,4	30,9
AHO	Oslo	1	Risør	bil		237	474	90,3	42,8
Beyondrisør	Oslo	1	Risør	buss		236	472	65,4	30,9
Etablerersenteret IKS	Arendal	1	Arendal	bil		50,3	100,6	90,3	9,1
Etablerersenteret IKS	Arendal	2	Arendal	bil		50,3	201,2	65,4	13,2
Etablerersenteret IKS	Arendal	1	Risør	bil		50,3	100,6	90,3	9,1

Tabell 10 Reiser Linken Næringshage, Båtsfjord

Hvis ja, hvor mange personer ville ha reist	Hvis ja, hvor skulle dere ha møttes	Transportmiddel	Oppgi antatt reisemåte (bil, buss, fly, båt, annan)	Antall personer	Km (en vei)	Passasjer- km	Utslipps- faktor pr pkm	Samlede utsipp kg CO2-ekv
1	Hammerfest		Fly	1				
1		bil	Bil Linken-Båtsfjord Lufthavn		7,1	14,2	90,3	1,3
1		fly	Fly Båtsfjord-Alta		320	640	279	178,6
1		buss	Buss Alta-Lufthavn-Helse Finnmark		4,3	8,6	65,4	0,7
1	Båtsfjord		Fly	1				
1		bil	Bil Linken-Båtsfjord Lufthavn		7,1	14,2	90,3	1,3
1		fly	Fly Båtsfjord-Alta		320	640	279	178,6
1		buss	Buss Alta-Lufthavn-Arbeidstilsynet Alta		3,9	7,8	65,4	0,5
1	Båtsfjord		Fly	6				
1		bil	Bil Linken-Båtsfjord Lufthavn		7,1	14,2	90,3	1,3
1		fly	Fly Båtsfjord-Vadsø		63	126	279	35,2
1		fly	Fly Vadsø-Kirkenes		40	80	279	22,3
1		fly	Fly Kirkenes-Tromsø		426	852	297,98	253,9
1		fly	Fly Tromsø-Bodø		1120	2240	297,98	667,5
1		fly	Fly Bodø-Værnes		326	652	297,98	194,3
1		buss	Flybuss Værnes - Siva Eiendom,Pirsenteret		454	908	65,4	59,4
1	Narvik		Fly	2				
1		bil	Bil Linken-Båtsfjord Lufthavn		7,1	14,2	90,3	1,3
1		fly	Fly Båtsfjord-Vadsø		1017	2034	279	567,5
1		fly	Fly Vadsø-Kirkenes		63	126	279	35,2
1		fly	Fly Kirkenes-Tromsø		40	80	297,98	23,9

1		fly	Fly Tromsø-Evenes	426	852	297,98	253,9
1		buss	Flybuss Evenes-Narvik	162	324	65,4	21,2
1	Båtsfjord		Fly	6			
1		buss	Flybuss Værnes - Siva Eiendom,Pirsenteret	454	908	65,4	59,4
1		fly	Fly Værnes-Bodø	454	908	297,98	270,6
1		fly	Fly Bodø-Tromsø	326	652	297,98	194,3
1		fly	Fly Tromsø-Kirkenes	426	852	297,98	253,9
1		fly	Fly Kirkenes-Vadsø	40	80	279	22,3
1		fly	Fly Vadsø-Båtsfjord	63	126	279	35,2
1		buss	Flybuss Båtsfjord Lufthavn - Linken NH	7,1	14,2	65,4	0,9
1	Båtsfjord		Fly				
1	Båtsfjord		Fly	4			
1		fly	Fly Mantitsoq-Nuuk	148	296	297,98	88,2
1		fly	Fly Nuuk-Kastrup	3546	7092	236,2	1675,1
1		fly	Fly Kastrup-Gardermoen	512	1024	297,98	305,1
1		tog	Flytog Oslo S	51,85	103,7	44	4,6
1		bil	Drosje Oslo S-Snarøya	14,1	28,2	90,3	2,6
1		fly	Fly Gardermoen-Florø	366	732	279	204,2
1		bil	Bil Florø-Hornindal	151	302	90,3	27,3
1		fly	Fly Gardermoen-Tromsø	1117	2234	297,98	665,7
1		fly	Fly Tromsø-Kirkenes	428	856	297,98	255,1
1		fly	Fly Kirkenes-Vadsø	40	80	279	22,3
1		fly	Fly Vadsø-Båtsfjord	63	126	279	35,2
1		buss	Flybuss Båtsfjord Lufthavn - Linken NH	7,1	14,2	65,4	0,9
1	Båtsfjord		Fly				
1	Båtsfjord		Fly				
1	Båtsfjord		Fly	3			
1		buss	Flybuss Båtsfjord Lufthavn - Linken NH	7,1	14,2	65,4	0,9

1		fly	Fly Båtsfjord-Vadsø	63	126	279	35,2
1		fly	Fly Vadsø-Kirkenes	40	80	279	22,3
1		fly	Fly Kirkenes-Tromsø	428	856	297,98	255,1
1		fly	Fly Tromsø-Gardermoen	1117	2234	297,98	665,7
1		tog	Flytug Oslo S	51,85	103,7	44	4,6
1		tog	Tog Oslo S-Arendal	317,41	634,82	44	27,9
	Båtsfjord		Fly				
2	Troms		Fly				
2		bil	Bil Linken-Båtsfjord Lufthavn	7,1	28,4	90,3	2,6
2		fly	Fly Båtsfjord-Vadsø	63	252	279	70,3
2		fly	Fly Vadsø-Kirkenes	40	160	279	44,6
2		fly	Fly Kirkenes-Tromsø	428	1712	297,98	510,1
2		buss	Flybuss Tromsø Lufthavn-Polaria	4,9	19,6	65,4	1,3
1	Båtsfjord		Fly				
1		bil	Bil Linken-Båtsfjord Lufthavn	7,1	14,2	90,3	1,3
1		fly	Fly Båtsfjord-Vadsø	63	126	279	35,2
1		fly	Fly Vadsø-Kirkenes	40	80	279	22,3
1		fly	Fly Kirkenes-Tromsø	428	856	297,98	255,1
1		fly	Fly Tromsø-Gardermoen	1117	2234	297,98	665,7
1		fly	Fly Gardermoen-Keflavik	1784	3568	297,98	1063,2
1		buss	Flybuss Keflavik-Reykjavik	50,4	100,8	65,4	6,6

Tabell 11 Reiser fra Narvik Forskningspark

Hvor mange personer ville ha reist	Lokalisering	Transportmiddel	Oppgi antatt reisemåte	km en vei	passasjer-km	Utslipp-sfaktor pr pkkm	Samlede utslipp kg CO2-ekv
4	Narvik		bil				
2		bil	Kupa, Harstad-Narvik FP	118	472	90,3	42,6
2		bil	Fabrikken, Sortland - Narvik FP	193	772	90,3	69,7
1	Sortland	bil	bil	193	386	90,3	34,9
1	Harstad	bil	bil	118	236	90,3	21,3
1	Kiruna, Sverige	bil	bil	180	360		
1	Oslo	fly	fly	962	1924	297,98	573,3
6	Tornio, Finland	bil	bil	534	6408	90,3	578,7
2	Alta	fly	fly				
2		bil	Bil Narvik FP - Evenes	73,8	295,2	90,3	26,7
2		fly	Evenes-Alta	313	1252	297,98	373,1
2		bil	Alta Lufthavn - Innovasjon Norge Alta (drosje)	3,9	15,6	90,3	1,4
5	Tornio, Finland	bil	bil				
4	Luleå, Sverige	bil	bil	519	4152	90,3	374,9
3	Bodø	fly	fly				
3		bil	Bil til Evenes	73,8	442,8	90,3	39,98
3		fly	Fly Evenes-Bodø	167	1002	297,98	298,6
3		buss	Buss Bodø Lufthavn - Universitet Nordland	9,9	59,4	65,4	3,9
1	Mo i Rana	fly	fly				
1		bil	Bil til Evenes	73,8	147,6	90,3	13,3

1		fly	Evenes - Mo i Rana Lufthavn	258	516	279	143,96
1		bil	Mo i Rana Lufthavn - KP Mo bil	13,8	27,6	90,3	2,5
1	Narvik	bil	bil	193	386	90,3	34,9
1	Mo i Rana		fly				
1		bil	Bil til Evenes	73,8	147,6	90,3	13,3
1		fly	Evenes - Mo i Rana Lufthavn	258	516	279	143,96
1		bil	Mo i Rana Lufthavn - KP Mo bil	13,8	27,6	90,3	2,5
1	Narvik		fly				
1		bil	Bil til Evenes	73,8	147,6	90,3	13,3
1		fly	fly Evenes -Værnes	615	1230	297,98	366,5
1		buss	Flybuss Værnes - Siva Eiendom,Pirsenteret	31,5	63	65,4	4,1
2	Trondheim		fly				
2		bil	Bil til Evenes	73,8	295,2	90,3	26,7
2		fly	fly Evenes -Værnes	615	2460	297,98	733,0
2		buss	Flybuss Værnes - Siva Eiendom,Pirsenteret	31,5	126	65,4	8,2
2	Bodø		fly				
2		bil	Bil til Evenes	73,8	295,2	90,3	26,7
2		fly	Fly Evenes-Bodø	167	668	297,98	199,1
2		buss	Flybuss Bodø Lufthavn - Innovasjon Norge	2,4	9,6	65,4	0,6
3	Bodø		fly				
3		bil	Bil til Evenes	73,8	442,8	90,3	39,99
3		fly	Evenes-Bodø Lufthavn	167	1002	297,98	298,6
3		buss	Flybuss Bodø Lufthavn - Bedriftskompetanse Bodø	2,3	13,8	65,4	0,9
2	Narvik		fly				
2		bil	Bil til Evenes	73,8	295,2	90,3	26,7
2		fly	fly Evenes - Gardermoen	961	3844	297,98	1145,4
2		tog	Gardermoen-Oslo S Flytog	51,85	207,4	44	9,1
2		bil	Oslo S - Nelfo drosje	11,3	45,2	90,3	4,1

3	Hønefoss		fly				
3		bil	Bil til Evenes	73,8	442,8	90,3	39,98
3		fly	fly Evenes - Gardermoen	961	5766	297,98	1718,2
3		bil	Gardermoen-Høgskole Hønefoss bil	67,3	403,8	90,3	36,5
1	Luleå	bil	bil	519	1038	90,3	93,7
2	Evenes	bil	bil	73,8	295,2	90,3	26,7
1	Narvik	bil	bil	193	386	90,3	34,9
1	narvik		fly				
1		bil	Bil til Evenes	73,8	147,6	90,3	13,3
1		fly	fly Evenes - Gardermoen	961	1922	297,98	572,7
1		tog	Flytog Gardermoen - Oslo S	51,85	103,7	44	4,6
1	Gratangen		bil	56,8	113,6	90,3	10,3
1		fly	Fly Stockholm-Gardermoen	385	770	297,98	229,4
1		fly	fly Evenes - Gardermoen	961	1922	297,98	572,7
1		bil	Bil Evenes-Gratangen	65,8	131,6	90,3	11,9
2	Bodø		fly				
2		bil	Bil til Evenes	73,8	295,2	90,3	26,7
2		fly	fly Evenes-Bodø	167	668	297,98	199,1
2		buss	Flybuss Bodø Lufthavn - Nordland Fylkeskommune	1,7	6,8	65,4	0,4
3	Kiruna	bil	bil	180	1080	90,3	97,5
1	Gratangen	bil	bil	56,8	113,6	90,3	10,3
1		fly	Fly Stockholm-Gardermoen	385	770	297,98	229,4
1		fly	fly Evenes - Gardermoen	961	1922	297,98	572,7
1		bil	Bil Evenes-Gratangen	65,8	131,6	90,3	11,9
1	Gratangen	bil	bil	56,8	113,6	90,3	10,3
1		fly	Fly Stockholm-Gardermoen	385	770	297,98	229,4
1		fly	fly Evenes - Gardermoen	961	1922	297,98	572,7
1		bil	Bil Evenes-Gratangen	65,8	131,6	90,3	11,9

1	Gratangen	bil	bil		56,8	113,6	90,3	10,3
1		fly	Fly Stockholm-Gardermoen		385	770	297,98	229,4
1		fly	fly Evenes - Gardermoen		961	1922	297,98	572,7
1		bil	Bil Evenes-Gratangen		65,8	131,6	90,3	11,9
2	Harstad	bil	bil		117	468	90,3	42,3
1	Sortland, Nordland	bil	bil		193	386	90,3	34,9
2	Gratangen, Nordland	bil	bil		56,8	227,2	90,3	20,5
3	Stavanger og Tromsø	fly	fly				297,98	
3		bil	bil til Evenes		73,8	442,8	90,3	39,98
3		fly	fly Evenes - Tromsø Lufthavn		160	960	297,98	286,1
3		bil	drosje Tromsø Lufthavn - Norinnova Invest		5,8	34,8	90,3	3,1
3		fly	fly Evenes - Gardermoen		962	5772	297,98	1719,9
3		fly	fly Gardermoen- Stavanger		341	2046	297,98	609,7
3		bil	drosje Sola-Såkorninvest II II		6,1	36,6	90,3	3,3
1	Trondheim							
1		bil	Bil til Evenes		73,8	147,6	90,3	13,3
1		fly	fly Evenes -Værnes		615	1230	297,98	366,5
1		buss	Flybuss Værnes - Siva Eiendom,Pirsenteret		31,5	63	65,4	4,1
7	Oslo, Narvik, Luleå, Harstad	bil	fly/ bil / tog		117	1638	90,3	147,9
						0		0
1	Sortland, Nordland	bil	bil		193	386	90,3	34,9
1	Leknes, Nordland	bil	bil		303	606	90,3	54,7

Tabell 12 Reiser Sogn og Fjordane Kunnskapspark

Hvis ja, hvor mange personer ville ha reist	Hvis ja, hvor skulle dere ha møttes	Transportmiddel	Oppgi antatt reisemåte (bil, buss, fly, båt, annan)	Kommentar	km en vei	passasjer- km	Utslipps- faktor pr pkm	Samlede utslip kg CO2-ekv
3	Trondheim		fly					
3		buss	Flybuss Sogndal		18,6	111,6	65,4	7,3
3		fly	Fly Sogndal-Gardermoen		244	1464	279	408,5
3		fly	Fly Gardermoen-Trondheim		367	2202	297,98	656,2
3		buss	Flybuss Værnes-Pirsenteret		31,5	189	65,4	12,4
1	Sogndal		fly	opplæring				
1		buss	Flybuss Sogndal		18,6	37,2	65,4	2,4
1		fly	Fly Sogndal-Gardermoen		244	488	279	136,2
1		fly	Fly Gardermoen-Tromsø		1117	2234	297,98	665,7
1		buss	Flybuss Tromsø-Grand Hotel		5,2	10,4	65,4	0,7
1	Sogndal	bil	bil	opplæring	138	276	90,3	24,9
1	oslo	fly	fly	styremøte				
1		buss	Flybuss Sogndal		18,6	37,2	65,4	2,4
1		fly	Fly Sogndal-Gardermoen		244	488	279	136,2
1		tog	Flytog Oslo S		51,85	103,7	44	4,6
1	sogndal	bil	bil	internmøte	146	292	90,3	26,4
2	Aurland		Fly/bil	arb.møte				
1		buss	Flybuss Værnes-Pirsenteret		31,5	63	65,4	4,1
1		fly	Fly Gardermoen-Trondheim		367	734	297,98	218,7
1		fly	Fly Gardermoen-Sogndal		244	488	279	136,2
1		bil	Bil Fosshaugane-Sogndal Lufthamn		19,8	39,6	90,3	3,6
2		bil	Bil Sogndal-Manheller		16,2	64,8	90,3	5,9

2		ferge	Ferge Manheller-Fodnes		3	12	92	1,1
2		bil	Bil Fodnes-Aurland		42,2	168,8	90,3	15,2
				Inkubatorbedrift				
2	Hyllestad	bil	Bil	Inkubatorbedrift	187	748	90,3	67,5
2	Sogndal		Bil	Internmøte			90,3	0
2		bil	Bil Sogndal-Førde		104	416	90,3	37,6
1		bil	Bil Dale-Førde		43,3	86,6	90,3	7,8
2	Sogndal		Fly/bil	Arb.møte				
1		buss	Flybuss Værnes-Pirsenteret		31,5	63	65,4	4,1
1		fly	Fly Gardermoen-Trondheim		367	734	297,98	218,7
1		fly	Fly Gardermoen-Sogndal		244	488	279	136,2
1		buss	Flybuss Sogndal		18,6	37,2	65,4	2,4
1		bil	Bil Fresvik-Vangsnæs		25	50	90,3	4,5
1		ferge	Ferge Vangsnæs-Hella		4,2	8,4	92	0,8
1		bil	Bil Hella-Fosshaugane Campus		36,5	73	90,3	6,6
				Møte mellom inkubatorbedr./KPSF og IN				
1	Sogndal	bil	bil	IN	48,7	97,4	90,3	8,8
1		bil	Bil Feios-Vangsnæs fergekai		8,4	16,8	90,3	1,5
1		ferge	Ferge Vangsnæs-Hella		4,2	8,4	92	0,8
1		bil	Bil Hella-Fosshaugane Campus		36,5	73	90,3	6,6
2	Ålesund	bil	bil	arb.møte	261	1044	90,3	94,3
2	Sogndal	bil	bil	internmøte				
2		bil	Bil Sogndal-Førde		104	416	90,3	37,68
1		bil	Bil Dale-Førde		43,3	86,6	90,3	7,8
2	Sogndal	fly	fly	Styremøte Bre & Fjell				
2		fly	Flybuss Sogndal		18,6	74,4	65,4	4,9
2		fly	Fly Sogndal-Bergen		141	564	279	157,4
2		buss	Flybuss Bergen-Bergen Busstasjon		16,3	65,2	65,4	4,3
1	Sogndal		fly	Tilsettingsintervju				

1		buss	Flybuss Sogndal		18,6	37,2	65,4	2,4
1		fly	Fly Sogndal-Gardermoen		244	488	279	136,2
1		tog	Flytog Oslo S		51,85	103,7	44	4,6
2	Hyllestad	bil	bil	oppfølging	187	748	90,3	67,5
4	Førde	bil	bil	Fureberg Snowboard AS	104	832	90,3	75,1
1	Sogndal	bil	bil	styremøte	278	556	90,3	50,2
1	Sogndal		fly	møte Sognefjorden Næringshage				
1		buss	Flybuss Sogndal		18,6	37,2	65,4	2,4
1		fly	Fly Sogndal-Gardermoen		244	488	279	136,2
1		fly	Fly Gardermoen-Trondheim		367	734	297,98	218,7
1		buss	Flybuss Værnes-Pirsenteret		31,5	63	65,4	4,1
2	Hyllestad	bil	bil	oppflg. inkubator	187	748	90,3	67,5
2	Sogndal	bil	bil	internmøte			90,3	
2		bil	Bil Sogndal-Førde		104	416	90,3	37,6
1		bil	Bil Dale-Førde		43,3	86,6	90,3	7,8
2	Sogndal	bil	bil	internmøte				
2		bil	Bil Sogndal-Førde		104	416	90,3	37,6
1		bil	Bil Dale-Førde		43,3	86,6	90,3	7,8
1	Sogndal		fly/bil	møte med grunder				
1		buss	Flybuss Sogndal		18,6	37,2	65,4	2,4
1		fly	Fly Sogndal-Gardermoen		244	488	279	136,2
1		fly	Fly Gardermoen-Molde		353	706	297,98	210,4
2	Sogndal	bil	bil	Inkubatorbedrift	187	748	90,3	67,5
1	Oslo		fly	eksternt				
1		buss	Flybuss Sogndal		18,6	37,2	65,4	2,4
1		fly	Fly Sogndal-Gardermoen		244	488	279	136,2
1		tog	Flytog Oslo S		51,85	103,7	44	4,6
1		bil	Drosje Oslo S-Ulllevål Stadion		9,7	19,4	90,3	1,8
1	Sogndal	bil	bil	Inkubatorbedrift	187	374	90,3	33,8

3	Sogndal		fly	eksternt					
3		buss	Flybuss Sogndal		18,6	111,6	65,4	7,3	
3		fly	Fly Sogndal-Bergen		141	846	279	236,0	
3		buss	Flybuss Bergen-Bergen Busstasjon		16,3	97,8	65,4	6,4	
2	Sogndal		bil	internmøte					
2		bil	Bil Sogndal-Førde		104	416	90,3	37,6	
1		bil	Bil Dale-Førde		43,3	86,6	90,3	7,8	
2	Hyllestad	bil	bil	Inkubatorbedrift	187	748	90,3	67,5	
1	Sogndal		fly	Inkubatorbedrift					
1		buss	Flybuss Sogndal		18,6	37,2	65,4	2,4	
1		fly	Fly Sogndal-Gardermoen		244	488	279	136,2	
1		fly	Fly Gardemoen-Franz Josef Strauss (FJS) München		1315	2630	236,2	621,2	
1		fly	Fly FJS München-Innsbruck		97	194	297,98	57,8	
1	Steinkjer	fly	fly	såkornkapital					
1		buss	Flybuss Sogndal		18,6	37,2	65,4	2,4	
1		fly	Fly Sogndal-Gardermoen		244	488	279	136,2	
1		fly	Fly Gardermoen-Trondheim		367	734	297,98	218,7	
1		buss	Buss Værnes-Steinkjer		89,3	178,6	65,4	11,7	
2	Førde	bil	bil	eksternt					
1		bil	Bil Eid-Lote		7,7	15,4	90,3	1,4	
1		ferge	Ferge Lote-Anda		2	4	92	0,4	
1		bil	Bil Anda-Sandane		13,8	27,6	90,3	2,5	
2		bil	Bil Sandane-Førde		81,6	326,4	90,3	29,5	
3	Førde	fly	fly/bil	inkubatorfinansiering					
1		tog	Flytog Oslo S		51,85	103,7	44	4,7	
1		fly	Fly Oslo-Bringeland		321	642	279	179,1	
1		buss	Flybuss Bringeland-Førde		15,8	31,6	65,4	2,1	
2		bil	Bil Sogndal-Førde		104	416	90,3	37,6	
2	Sogndal		fly	inkubatorbedrift					

1		buss	Flybuss Stavanger		14	28	65,4	1,8
1		fly	Fly Sola-Gardermoen		341	682	297,98	203,2
1		tog	Flytug Oslo S-Gardermoen		51,85	103,7	44	4,6
2		fly	Fly Sogndal-Gardermoen		244	976	279	272,3
2		buss	Flybuss Sogndal		18,6	74,4	65,4	4,9
2	Hyllestad	bil	bil	inkubatorbedrift				
1	Sogndal-Hella	bil	bil		36,4	72,8	90,3	6,6
1	Hella-Dragsvik	ferge	ferge		1,8	3,6	92	0,3
1	Feois-Vangsnæs	bil	bil		8,2	16,4	90,3	1,5
1	Vagnsnæs-Dragsvik	ferge	ferge		5,9	11,8	92	1,1
2	Dragsvik-Hyllestad	bil	bil		122	488	90,3	44,1
2	Sogndal	bil	bil	internmøte				
2		bil	Bil Sogndal-Førde		104	416	90,3	37,6
1		bil	Bil Dale-Førde		43,3	86,6	90,3	7,8
2	Førde	bil	bil	inkubatorfinansiering	0	0	90,3	0
1	Sogndal		bil	eksternt				
1	Volda-Folkestad	ferge	ferge		3,3	6,6	92	0,6
1	Folkestad-Lote	bil	bil		44	88	90,3	7,95
1	Lote-Anda	ferge	ferge		2	4	92	0,4
1	Anda-Fosshaugane Caampus	bil	bil		110	220	90,3	19,9
2	Fosshaugane Campus - Stryn	bil	bil	inkubatorbedrift	157	628	90,3	56,7
2	Førde-Fosshaugane Campus	bil	bil	KA arbeid	103	412	90,3	37,2
1	Førde-Fosshaugane Campus	bil	bil	inkubatorfinansiering	104	208	90,3	18,8
1	Førde-Fosshaugane Campus	bil	bil	fellesarrangement	104	208	90,3	18,8
1	Førde-Fosshaugane	bil	bil	inkubatorfinansiering	104	208	90,3	18,8

	Campus								
1	Fosshaugane Campus-Førde	bil	bil	internmøte	104	208	90,3	18,8	
2	Bergen	bil	bil	connect V					
1	Sogndal-Bergen	bil	bil		216	432	90,3	39,0	
1	Dale-Lavik	bil	bil		50,1	100,2	90,3	9,1	
1	Lavik-Oppedal	ferge	ferge		5,6	11,2	92	1,0	
1	Oppedal-Haukeland	bil	bil		110	220	90,3	19,9	
2	Sogndal	bil	bil	internmøte					
2	Førde-Sogndal	bil	bil		104	416	90,3	37,6	
1	Dale-Førde	bil	bil		43,2	86,4	90,3	7,8	
1	Sogndal	bil	bil	internmøte	146	292	90,3	26,4	

Tabell 13 Reiser Nyskapingsparken

Hvor mange personer ville ha reist	Hvis ja, hvor skulle dere ha møttes	Transportmiddel	Oppgi antatt reisemåte (bil, buss, fly, båt, annan)	km en vei	Passasjer-km	Utslippsfaktor pr pkm	Samlede utslipp kg CO2-ekv
1	Oslo		fly				
1		buss	Flybuss til Flesland	15,8	31,6	65,4	2,1
1		fly	Flesland-Gardermoen	324	648	297,98	193,1
1		tog	Flytoget Oslo S	51,85	103,7	44	4,6
1			Oslo S - Optimeering til fots	0	0	0	0
1	Oslo		fly				
1		buss	Flybuss til Flesland	15,8	31,6	65,4	2,1
1		fly	Flesland-Gardermoen	324	648	297,98	193,1
1		tog	Flytoget Oslo S	51,85	103,7	44	4,6
1	Oslo		fly				
1		buss	Flybuss til Flesland	15,8	31,6	65,4	2,1
1		fly	Flesland-Gardermoen	324	648	297,98	193,1
1		tog	Flytoget Oslo S	51,85	103,7	44	4,6
2	Trondheim		fly				
2		buss	Flybuss til Flesland	15,8	63,2	65,4	4,1
2		fly	Flesland-Værnes	146	584	297,98	174,0
2		buss	Flybuss Værnes-Trondhei,	32	128	65,4	8,4
2	Trondheim		fly				
2		buss	Flybuss til Flesland	15,8	63,2	65,4	4,1
2		fly	Flesland-Værnes	146	584	297,98	174,0
2		buss	Flybuss Værnes-Trondhei,	32	128	65,4	8,4
3		buss	Flybuss til Flesland	15,8	94,8	65,4	6,2
3		fly	Flesland-Gardermoen	324	1944	297,98	579,3

3		tog	Flytoget Oslo S	51,85	311,1	65,4	20,3
3		bil	Oslo S-BI Oslo drosje	7,9	47,4	90,3	4,3
3	Oslo		Fly				
3		buss	Flybuss til Flesland	15,8	94,8	65,4	6,2
3		fly	Flesland-Gardermoen	324	1944	297,98	579,3
3		tog	Flytoget Oslo S	51,85	311,1	65,4	20,3
3		bil	Oslo S-BI Oslo drosje	7,9	47,4	90,3	4,3
3	Oslo		Fly				
3		buss	Flybuss til Flesland	15,8	94,8	65,4	6,2
3		fly	Flesland-Gardermoen	324	1944	297,98	579,3
3		tog	Flytoget Oslo S	51,85	311,1	65,4	20,3
3		bil	Oslo S-BI Oslo drosje	7,9	47,4	90,3	4,3
2	Oslo		Fly				
2		buss	Flybuss til Flesland	15,8	63,2	65,4	4,1
2		fly	Flesland-Gardermoen	324	1296	297,98	386,2
2		tog	Flytoget Oslo S	51,85	207,4	65,4	13,6
2		bil	Borre-Oslo, bil	99,2	396,8	90,3	35,8
2	New York		fly				
2		buss	Flybuss til Flesland	15,8	63,2	65,4	4,1
2		fly	Flesland-New York	5933	23732	236,2	5605,5
2		bil	Drosje Kennedy-Innovasjon Norge New York	23,97857	95,91428	90,3	8,7
2	New York		fly				
2		buss	Flybuss til Flesland	15,8	63,2	65,4	4,1
2		fly	Flesland-New York	5933	23732	236,2	5605,5
2		bil	Drosje Kennedy-Innovasjon Norge New York	23,97857	95,91428	90,3	8,7

Tabell 14 Reiser Leiv Eriksson

Hvor mange personer ville ha reist	Hvis ja, hvor skulle dere ha møttes	Transport-middel	Oppgi antatt reisemåte (bil, buss, fly, båt, annan)	km en vei	Passasjer-km	Utslipps-faktor pr pkm	Samlede utslipp kg CO2-ekv
1	Trondheim		fly				
1		fly	Zagreb-Oslo	1629	3258	236,2	769,5
1		fly	Gardermoen-Værnes	367	734	297,98	218,7
1		buss	Flybuss Trondheim S	31,8	63,6	65,4	4,2
1	Bergen		fly				
1		buss	Flybuss Trondheim S	31,8	63,6	65,4	4,2
1		fly	Værnes-Flesland	461	922	297,98	274,7
1		buss	Flybuss Bergen S	17	34	65,4	2,2
1	Oslo		fly				
1		buss	Flybuss Trondheim S-Værnes	31,8	63,6	65,4	4,2
1		fly	Værnes-Gardermoen	367	734	297,98	218,7
1		tog	Flytoget Oslo S	51,85	103,7	44	4,6
2	Danmark		fly				
2		buss	Flybuss Trondheim S-Værnes	31,8	127,2	65,4	8,3
2		fly	Værnes-Gardermoen	363	1452	297,98	432,7
2		fly	Gardermoen-Kastrup	512	2048	297,98	610,3
2	Oslo		fly				
2		buss	Flybuss Trondheim S-Værnes	31,8	127,2	65,4	8,3
2		fly	Værnes-Gardermoen	367	1468	297,98	437,4
2		tog	Flytoget Oslo S	51,85	207,4	44	9,1
			fly?				
1		buss	Flybuss Trondheim S-Værnes	31,8	63,6	65,4	4,2

1		fly	Værnes-Gardermoen	367	734	297,98	218,7
1		tog	Flytoget Oslo S	51,85	103,7	44	4,6
1	USA		fly				
1		buss	Flybuss Trondheim S-Værnes	31,8	63,6	65,4	4,2
1		fly	Værnes-Gardermoen	367	734	297,98	218,7
1		fly	Gardermoen-Kennedy New York	5933	11866	236,2	2802,7
1		fly	Kennedy New York-Miami	1759	3518	236,2	830,95
1		buss	Flybuss Trondheim S-Værnes	31,8	63,6	65,4	4,2
1		fly	Værnes-Gardermoen	363	726	297,98	216,3
2	Trondheim	bil	Bil	119	476	90,3	42,98
1	Steinkjer	bil	Bil	119	238	90,3	21,5
3		bil	Trondheim (Pirsenteret)-Åre (bil)	166	996	90,3	89,94
1		bil	Sundsvall-Åre (bil)	283	566	90,3	51,1
1		bil	Steinkjer-Åre (bil)	142	284	90,3	25,6
1		bil	Østersund-Åre (bil)	99,2	198,4	90,3	17,9

Tabell 15 Reiser Vest-Telemark Næringshage

Hvor mange personer ville ha reist	Hvis ja, hvor skulle dere ha møttes	Transport- middel	km en vei	Passasjer- km	Utslipps- faktor pr pkm	Samlede utslipp kg CO2-ekv
1	Kviteseid	bil	110	220	90,3	19,9
1	Kviteseid	bil	99,2	198,4	65,4	12,98

Tabell 16 Reiser Bølgen Næringshage

Hvor mange personer ville ha reist	Hvis ja, hvor skulle dere ha møttes	Transport-middel	km en vei	Passasjer-km	Utslipps-faktor pr pkm	Samlede utslip kg CO2-ekv
3	Molde	bil	72,3	433,8	90,3	39,2
2	Trondheim					
2	Bølgen-Kvernberget	bil	7,7	30,8	90,3	2,8
2	Fly Kvernberget-Værnes	fly	160	640	297,98	190,7
	Flybuss Værnes - Siva					
2	Eiendom,Pirsenteret	buss	31,5	126	65,4	8,2
9	Oslo					
9	Bølgen-Kvernberget	bil	7,7	138,6	90,3	12,5
9	Kvernberget-Gardermoen	fly	335	6030	297,98	1796,8
9	Gardermoen-Oslo S	tog	51,85	933,3	44	41,1
9	Oslo S-Kongsberg	tog	99,37	1788,66	44	78,7
7	Oslo					
7	Bølgen-Kvernberget	bil	7,7	107,8	90,3	9,7
7	Kvernberget-Gardermoen	fly	335	4690	297,98	1397,5
7	Gardermoen-Oslo S	tog	51,85	725,9	44	31,9
7	Oslo S-Kongsberg	tog	99,37	1391,18	44	61,2

Tabell 17 Reiser Stryn Næringshage

Hvis ja, hvor mange personer ville ha reist	Hvis ja, hvor skulle dere ha møttes	Oppgi antatt reisemåte (bil, buss, fly, båt, annan)	Kommentar	km tur/retur	pkm	Utslippsfaktor pr pkm	Samlede utslip i kg CO2-ekv
1	eid	bil	Bil t/r Stryn - Nordfjordeid (96 km spart)	96	96	90,3	8,7
8	Leikanger	bil	322 km spart (x 2 bilar)	322	2576	90,3	232,6
16	Leikanger	bil	322 km spart (x 4 bilar)	322	5152	90,3	465,2
1	Stryn	bil	96 km spart	96	96	90,3	8,7
1	Stryn	bil	Bil t/r Nordfjordeid - Stryn (96 km spart)	96	96	90,3	8,7
1	Bergen	bil	590 km spart	590	590	90,3	53,3
1	Bergen	bil	590 km spart	590	590	90,3	53,3
1	Bergen	bil	590 km spart	590	590	90,3	53,3
1	Nordfjordeid	bil	Bil t/r Stryn - Nordfjordeid (96 km spart)	96	96	90,3	8,7
4	Minnesund	bil	808 km spart	808	3232	90,3	291,8
2	Stryn	bil	1240 km spart	1240	2480	90,3	223,9
1	Oslo		Bil Stryn-Hovden t/r (132 km) + fly Hovden-Oslo t/r				
1		bil	Bil Stryn-Hoden	132	132	90,3	11,9
1		fly	Fly Hovden-Gardermoen	702	702	279	195,9
1		buss	Flybuss Gardermoen-Oslo S	51,85	51,85	44	2,3
1	Stryn	bil	Bil t/r Nordfjordeid - Stryn (96 km spart)	96	96	90,3	8,7
1	Nordfjordeid	bil	Bil t/r Stryn - Nordfjordeid (96 km spart)	96	96	90,3	8,7
1	Hønefoss		Bil Stryn-Hovden t/r (132 km) + fly Hovden-Oslo t/r + bil t/r Gardermoen-Hønefoss (1260 km)				
1		bil	Bil Stryn-Hovden	132	132	90,3	11,9
1		fly	Fly Hovden-Gardermoen	702	702	279	195,9
1		bil	Bil Gardermoen-Hønefoss	130	130	90,3	11,7
1	Stryn	bil	Bil t/r Nordfjordeid - Stryn (96 km spart)	96	96	90,3	8,7

1	Hønefoss		Bil Stryn-Hovden t/r (132 km) + fly Hovden-Oslo t/r + bil t/r Gardermoen-Hønefoss (1260 km)				
		bil	Bil Stryn-Hovden	132	132	90,3	11,9
		fly	Fly Hovden-Gardermoen	702	702	279	195,9
		bil	Bil Gardermoen-Hønefoss	130	130	90,3	11,7
5	Ulsteinvik	bil	Bil Stryn-Ulsteinvik t/r (182 km)	182	910	90,3	82,2
1	Nordfjordeid	bil	Bil t/r Stryn - Nordfjordeid (96 km spart)	96	96	90,3	8,7
2	Stryn	bil	Bil t/r Oslo + bil t/r Sogndal (956 + 278 km spart)	1234	2468	90,3	222,9
1	Stryn	bil	Bil t/r Nordfjordeid - Stryn (96 km spart)	96	96	90,3	8,7
1	Nordfjordeid	bil	Bil t/r Stryn - Nordfjordeid (96 km spart)	96	96	90,3	8,7
1	Stryn	bil	Bil t/r Leikanger-Stryn (322 km spart)	322	322	90,3	29,1

Tabell 18 Reiser Hedmark Kunnskapspark

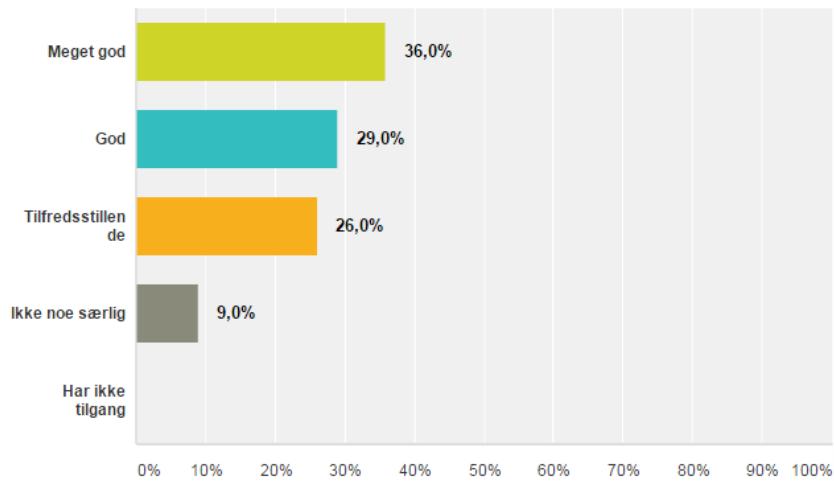
Tal personar NH/KP	Lokalisering mottakar	Transportmiddel	km en vei	Passasjer-km	Utslippsfaktor pr pkm	Samlede utslipp i kg CO2-ekv
1	Lillehammer	tog	57,58	3	44	0,132
10	Hamar-Kongsvinger	bil	102	2040	90,3	184,212
11	Hamar-Kongsvinger	bil	102	2244	90,3	202,6332
9	Hamar-Kongsvinger	bil	102	1836	90,3	165,7908
1	Gjøvik/Kapp	bil	63,2	126,4	90,3	11,41392

Vedlegg 2: Svar på spørjeundersøking om bruk av videomøteutstyr

Her er svara frå spørjeundersøkinga sendt til bedrifter i nærområdet til deltarane i prosjektet (næringshagar, kunnskaps- og forskingsparkar). Totalt vart den sendt til 300 bedrifter, og 100 av dei svarte.

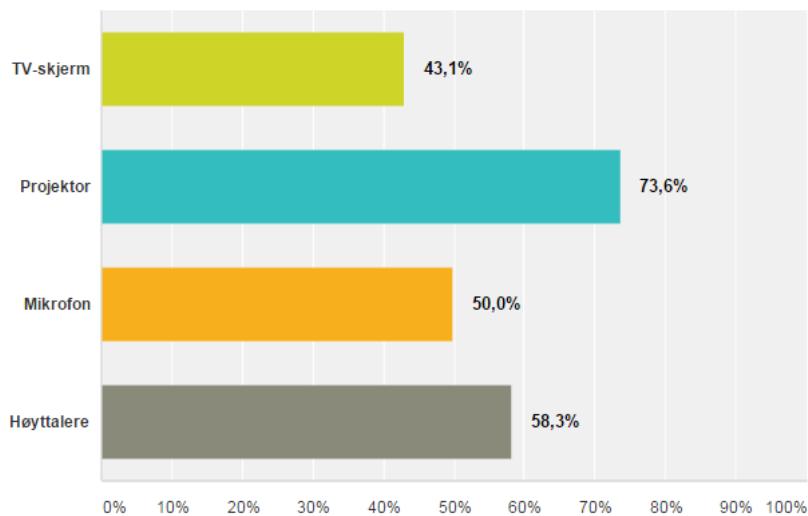
Hvordan er virksomhetens bredbåndstilknytning?

Besvart: 100 Hoppet over: 0

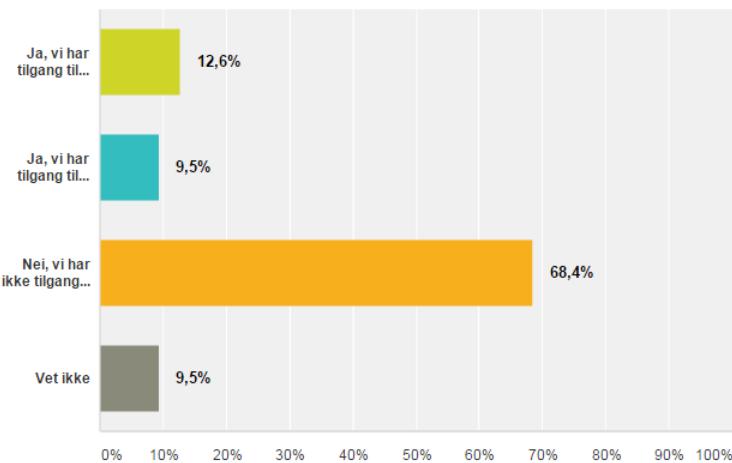
Har dere tilgang til noe av følgende utstyr som kan koples til videokommunikasjon?

Besvart: 72 Hoppet over: 28

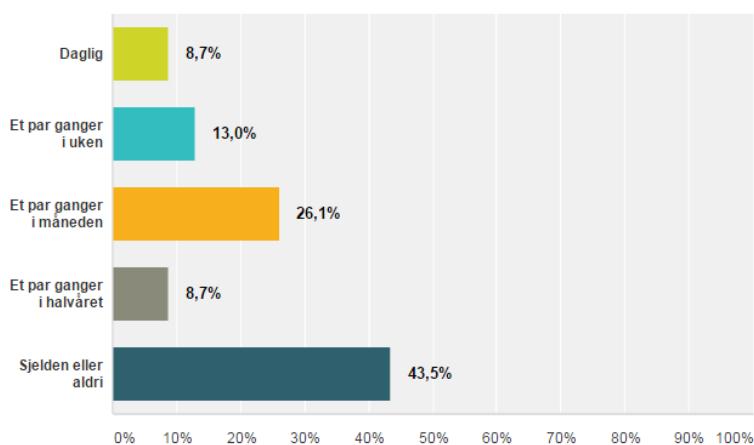
Har dere tilgang til dedikert utstyr for videoomøte (som f.eks. Cisco/Tandberg)?

Besvart: 95 Hoppet over: 5

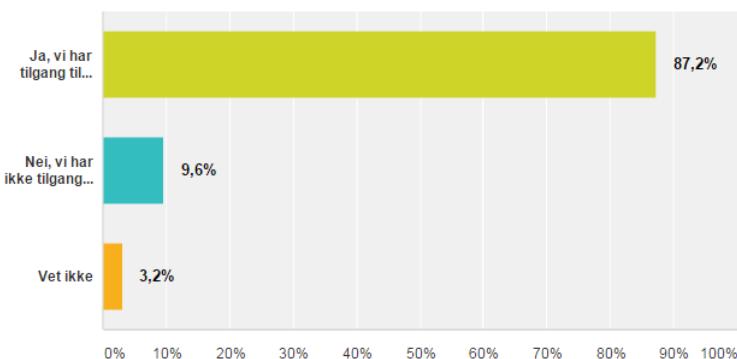
Hvor ofte bruker dere dedikert utstyr for videoomøte?

Besvart: 23 Hoppet over: 77

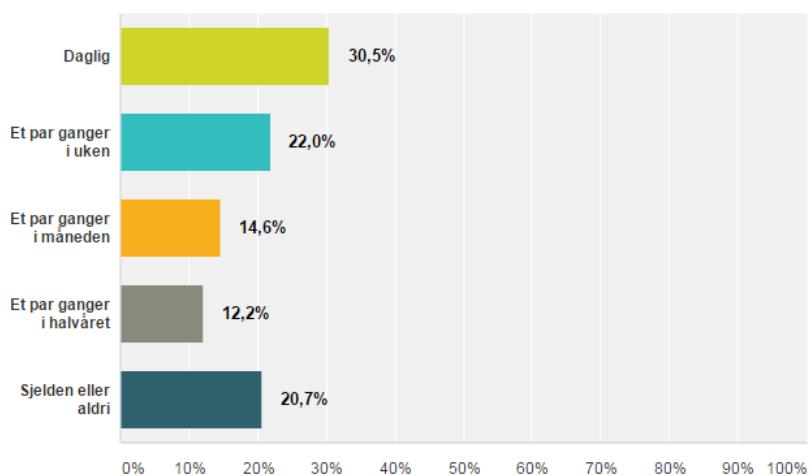
Har dere tilgang til pc-basert kommunikasjonsutstyr som feks Lync eller Skype?

Besvart: 94 Hoppet over: 6

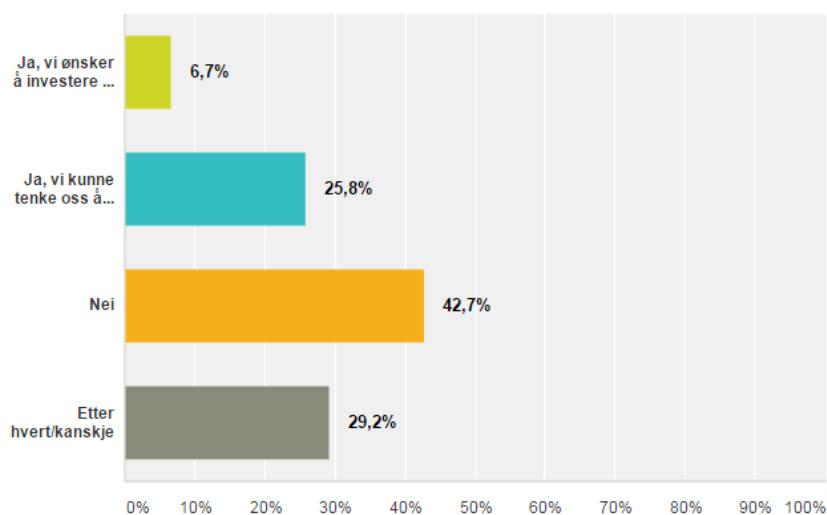
Hvor ofte bruker dere pc-basert kommunikasjonsutstyr?

Besvart: 82 Hoppet over: 18

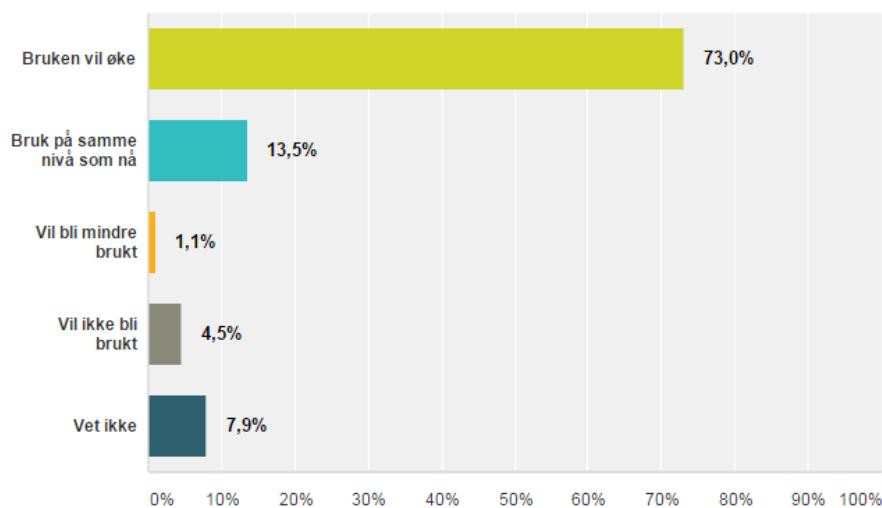
Ønsker dere å investere i nytt utstyr?

Besvart: 89 Hoppet over: 11

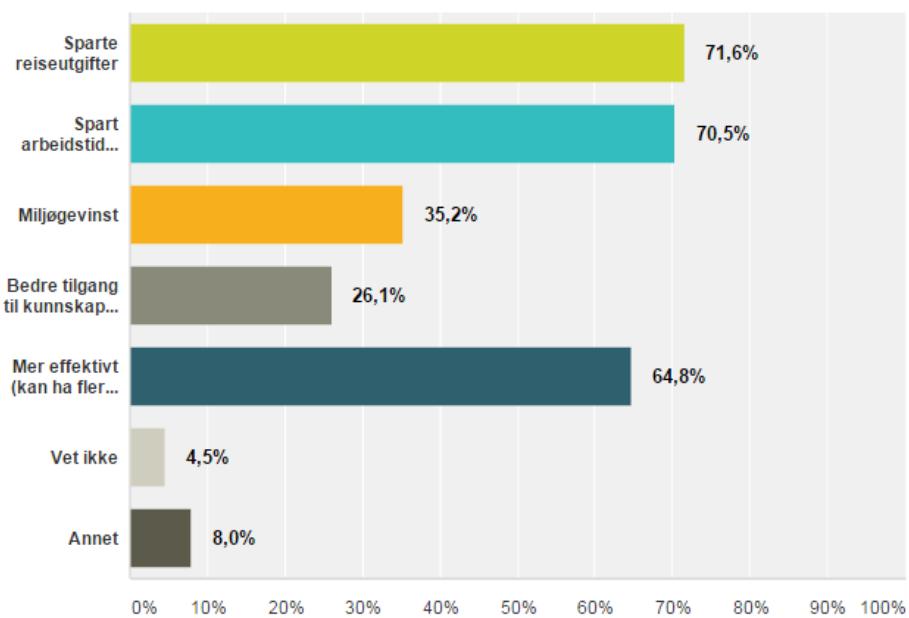
Hvordan tror du utviklingen vil bli for din virksomhet de nærmeste årene?

Besvart: 89 Hoppet over: 11

Hva er motivasjonsfaktorer for bruk av videomøte?

Besvart: 88 Hoppet over: 12

Vedlegg 3: Svar på spørjeundersøking til deltarane i prosjektet

Kva har fungert godt i prosjektet?

Utstyret har fungert godt (lyd, bilde, oppkobling) etter at vi fikk løst de tekniske utfordringene.

Utstyret har hovedsakelig fungert godt ved hvert bruk. Det har også vært enkelt å komme i kontakt med både Vestlandsforskning og Easymeting hvis det har vært behov.

Har fått auka fokus på bruk av video som alternativ møteform.

God oppfølging og guide-lines underveis har vært veldig bra. Umiddelbar service fra teknologileverandør har vært utrolig bra og avgjørende for suksess.

Oppfølginga frå prosjektgruppa har vore bra.

Utstyret har fungert veldig godt - enkelt å betjene/ sette opp/ bra kvalitet lyd & bilde

Supportfunkjonen har vært uvurderlig. De har alltid løst eventuelle problemer Enkel rapporteringsmetode

Brukersupporten var veldig god. Brukarane fekk gjennomført møta sine godt og effektivt og dei sparte seg for lange reiser og store reisekostnadar.

Har ikke nok grunnlag å svare

Utstyret, hjelp fra Easymeting, ivrige gründere, deling av prosjektdokumenter

For egen del kom jeg litt sent med, da ansvarlig hos oss sluttet. men når vi omsider fikk utstyret på plass på [begge steder] har utstyret fungert veldig bra.

Kva har fungert mindre godt i prosjektet?

Har ikkje noko å peike på anna enn at vi mottok faktura for vidare abonnement utan at vi hadde akseptert dette. Det er synd for oss at det er såpass dyrt at vi ikkje kan fortsette med det.

Har ikke nok grunnlag å svare

Lite kontakt og samarbeid mellom miljøene i prosjektet, forsinkelser i starten, liten tid til å yte i prosjektet fra vår side, uklarheter i forhold til egentid og økonomi

Det var litt problematisk å få utstyret til å fungere i starten, men via assistanse fra innleid IT-selskap fikk vi etter hvert utstyret til å fungere.

Få andre brukere (mottakere utenfor huset) til å bruke andre muligheter i systemet (videomøte på mobil/pc). Ikke nok merverdi for de som er vant med Skype å gå over til dette systemet

Det har vært vanskelig å få bedriftene i Næringshagen til å bruke konferansesystemet da de ikke har hatt noe utstrakt behov for det.

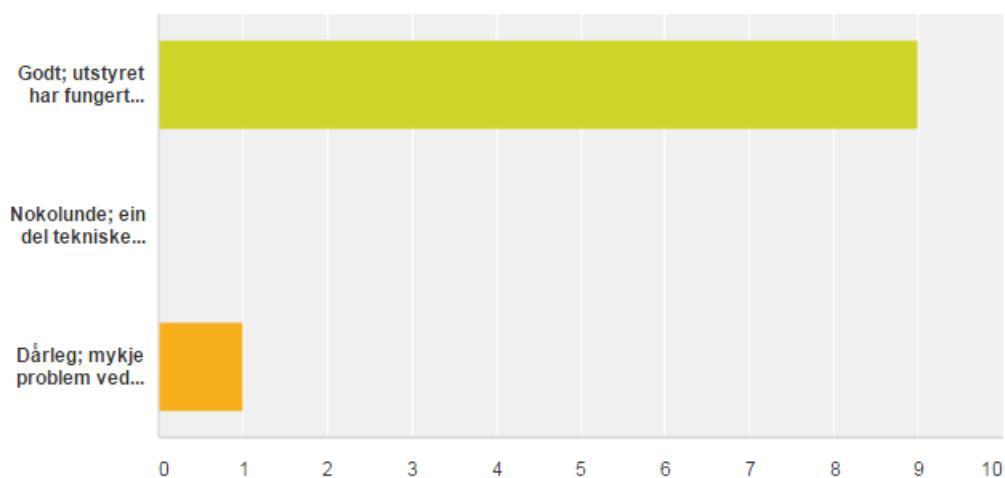
Startfasen var preget av litt surr fra utstyrleverandør. En enkel 1-2-3 guide hadde vært å foretrekke.

Utstyret og brukervennligheten har vore for dårlig.

Oppstartsmøtene med "alle" - litt kaotisk på videokonf. siden ikke alle var oppe og gå Kontakten mellom deltakerne

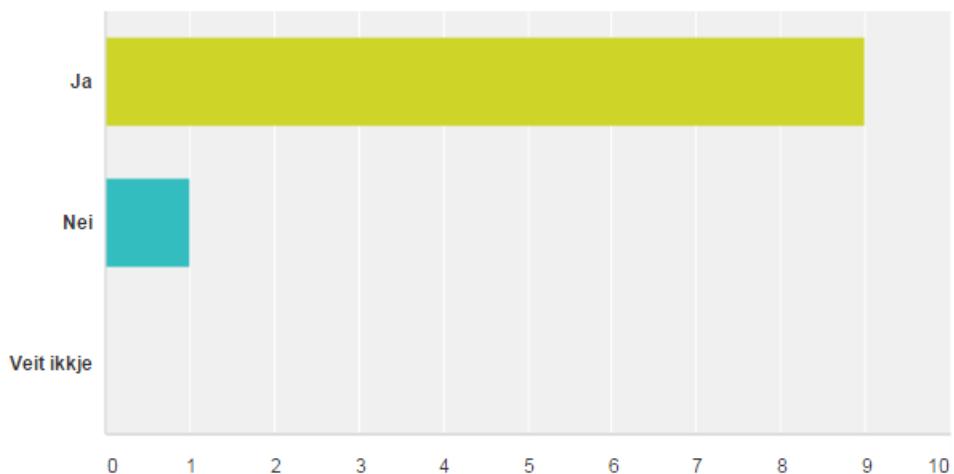
Korleis har teknologien fungert?

Besvart: 10 Hoppet over: 0

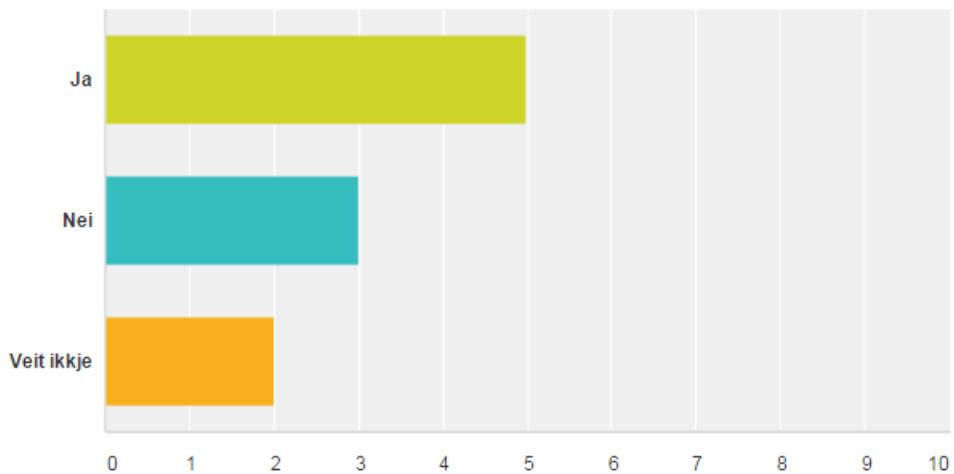
Har deltakinga ført til meir bruk av videomøte for bedrifta di?

Besvart: 10 Hoppet over: 0

Har deltakinga ført til auka bruk av videomøte for bedriftene i nærområdet?

Besvart: 10 Hoppet over: 0

Har du andre kommentarar til deltakinga i prosjektet?

Takk for at vi fekk vere med i prosjektet.

Har ikke nok grunnlag å svare

Veldig bra initiativ.

Takk for at vi fikk være med. Stor tommel opp til prosjektgruppa.

Fokuset på videomøte er bra, og vi vil jobbe vidare for å få bedrifter og det offentlege i området til å bruke dette i større grad. Sjølv de deltagende i prosjektet har ellers ikkje hatt dei store utsлага for vår del.

Vi er veldig fornøyd med å ha deltatt i prosjektet fordi det har hjulpet oss å spare tid og reisekostnader.

Kva er planane vidare for bruken av videoutstyret?

Vi er i ein bransje der vi i periodar har store likviditetsutfordringar. Dermed må vi ty til "gratis-alternativ" når vi kan. Det lar seg ikkje gjere å videreføre dette systemet til ein slik abonnementspris som ein er blitt fakturert. Vi må difor sjå om andre verksemder i nærleiken kan ha nytte av utstyret.

[..] Næringshage blir å videreføre bruk av videoutstyr

Vi kommer til å bruke utstyret videre på egen regning

Utsyret skal i størst mulig utstrekning brukes til internmøter og møter mellom våre inkubatorbedrifter og til møter mellom rådgivere og bedrifter. Det vil bidra til å spare ca 4 timer i reisetid per deltaker pr gang (mye reisetid spart).

Prisen for abonnement er alt for høy i forhold til nytten. Vi har sagt opp abonnementet og kommer ikke til å bruke denne løsningen.

Vi avslutter bruken etter prosjektets slutt på grunn av de høye abonnementskostnadene det ville medført. Det var heller ingen av bedriftene på huset som ønsket å betale for tjenesten.

Arbeide vidare for å redusere terskelen for bruk av video som møteform

Vi vil benytte utstyret fremover som en naturlig del av vår inkubator. Vi vil også være en pådriver for at samarbeidspartnere skaffer samme utstyr.

Vi har sagt opp avtala med Imento om Easymeting og går over på PC/web-baserte løysingar som alle kjenner frå før.

Vi vil fortsette å markedsføre bruken av utstyret, fortsette å bruke det selv og oppfordre småbedriftene med trang økonomi til å ta det i bruk.